MINISTERUL
APELOR ȘI PĂDURILOR

APELE ROMÂNE

Ministerul Apelor și Pădurilor

Administraţia Naţională „Apele Române”

PLANUL NAŢIONAL DE MANAGEMENT ACTUALIZAT AFERENT PORŢIUNII DIN BAZINUL HIDROGRAFIC INTERNAŢIONAL AL FLUVIULUI DUNĂREA CARE ESTE CUPRINSĂ ÎN TERITORIUL ROMÂNIEI

2016-2021

www.mmediu.ro

www.rowater.ro

Ce este Directiva Cadru Apă?

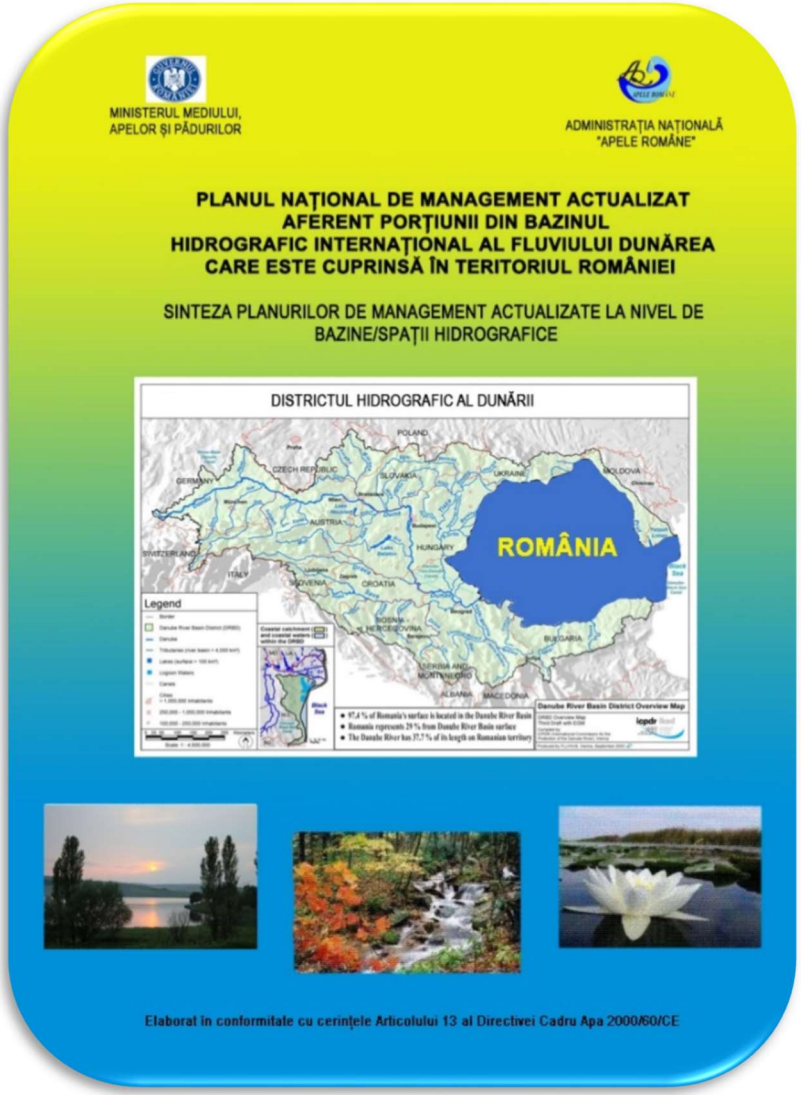

Având în vedere preocupările în domeniul protecţiei apelor la nivel european şi faptul că resursele de apă au încă nevoie de eforturi importante pentru a deveni sau pentru a fi păstrate curate, Uniunea Europeană a adoptat în anul 2000 un instrument legislativ care stabileşte un cadru unitar pentru protecţia tuturor apelor de suprafaţă, a celor subterane, a apelor care fac tranziţia de la apele dulci la cele marine (denumite ape tranzitorii) şi a apelor marine din apropierea ţărmurilor (denumite ape costiere).

Acest instrument legislativ este Directiva 2000/60/CE de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, denumită pe scurt Directiva Cadru Apă.

Directiva Cadru Apă a fost transpusă în legislaţia din România prin Legea Apelor 107/1996, cu modificările şi completările ulterioare.

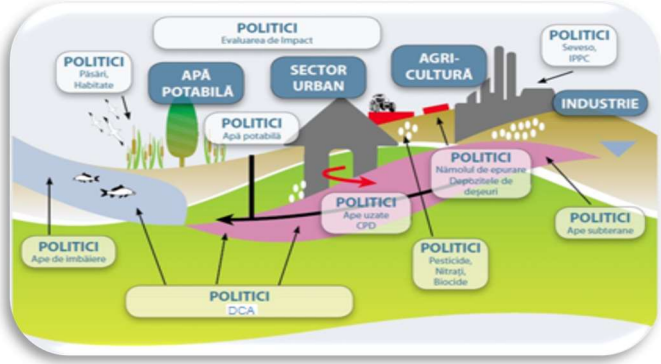

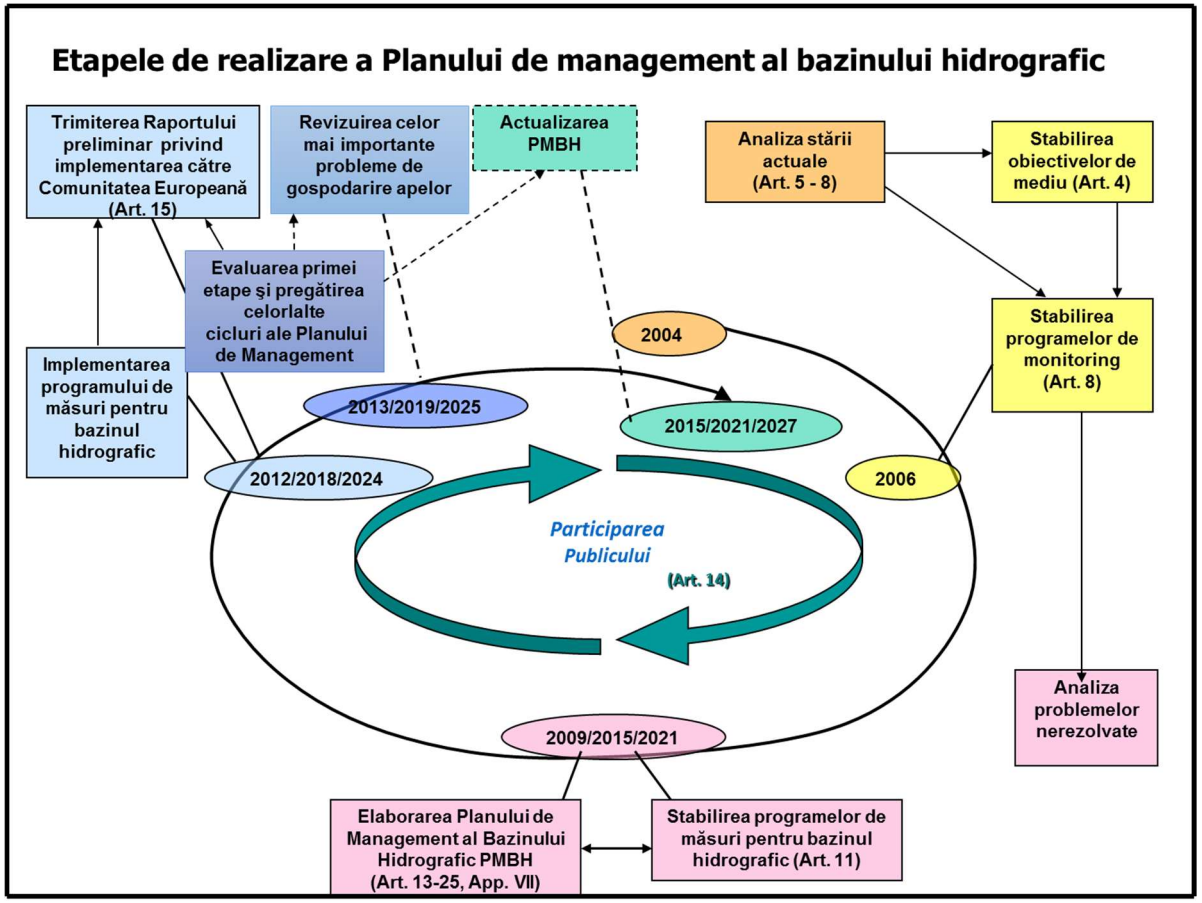

Ce este Planul de Management?

Planul de Management al bazinului hidrografic este instrumentul de implementare în cadrul activităţilor de gospodărire a apelor la nivel de bazin hidrografic, având în vedere obiectivul principal, respectiv atingerea „stării bune” pentru toate apele.

Acest plan este un document detaliat care include, în principal, rezultatele privind: caracteristicile bazinului hidrografic, presiunile și impactul activităţilor umane asupra apelor din bazinul hidrografic, precum și seturile de măsuri necesare pentru atingerea obiectivelor de mediu.

Este esenţial ca toate părţile interesate să fie pe deplin implicate în procesul de elaborare a planului de management al bazinului hidrografic în ansamblul său.

Fie că se numeşte management, gestionare sau administrare a resurselor de apă, în sens larg scopul este cunoaşterea, protecţia, punerea în valoare și utilizarea durabilă a acestora.

Bazinul hidrografic internaţional al fluviului Dunărea

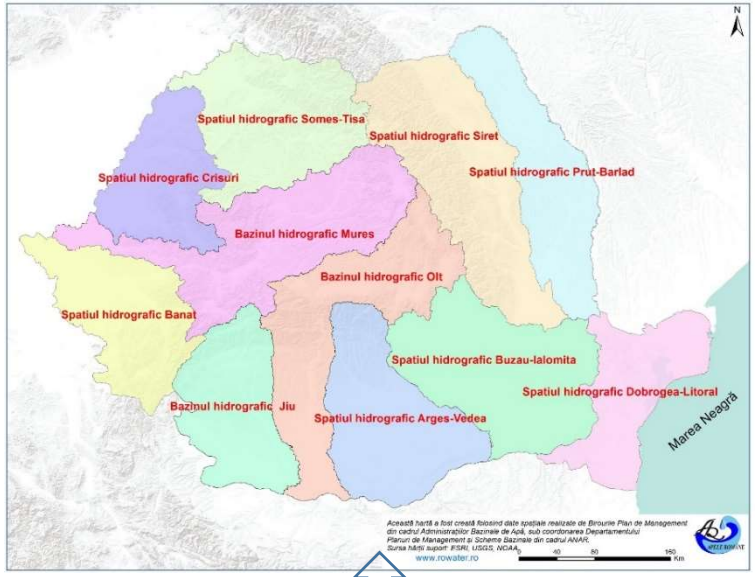

Cele 11 bazine/spaţii hidrografice la nivelul României

Ce este Planul Naţional de Management?

Ţările aflate într-un bazin hidrografic internaţional contribuie la elaborarea unui singur plan de management al acestuia, totodată având şi obligaţia elaborării unui plan de management la nivel naţional, format din planurile de management ale bazinelor/spaţiilor hidrografice.

Planul Naţional de Management aferent porţiunii naţionale a bazinului hidrografic internaţional al fluviului Dunărea reprezintă sinteza Planurilor de Management la nivel de bazine/spaţii hidrografice.

Planul Naţional de Management este actualizat la un ciclu de implementare de 6 ani şi se aprobă prin hotărâre de guvern. Primul Plan Național de Management a fost realizat în anul 2009 și aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 80/2011 și a avut ca perioadă de aplicare 2009-2015. Actualizarea Planului Naţional de Management este aferentă perioadei 2016–2021 şi a fost aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 859/2016.

CONŢINUTUL PLANULUI NAŢIONAL DE MANAGEMENT

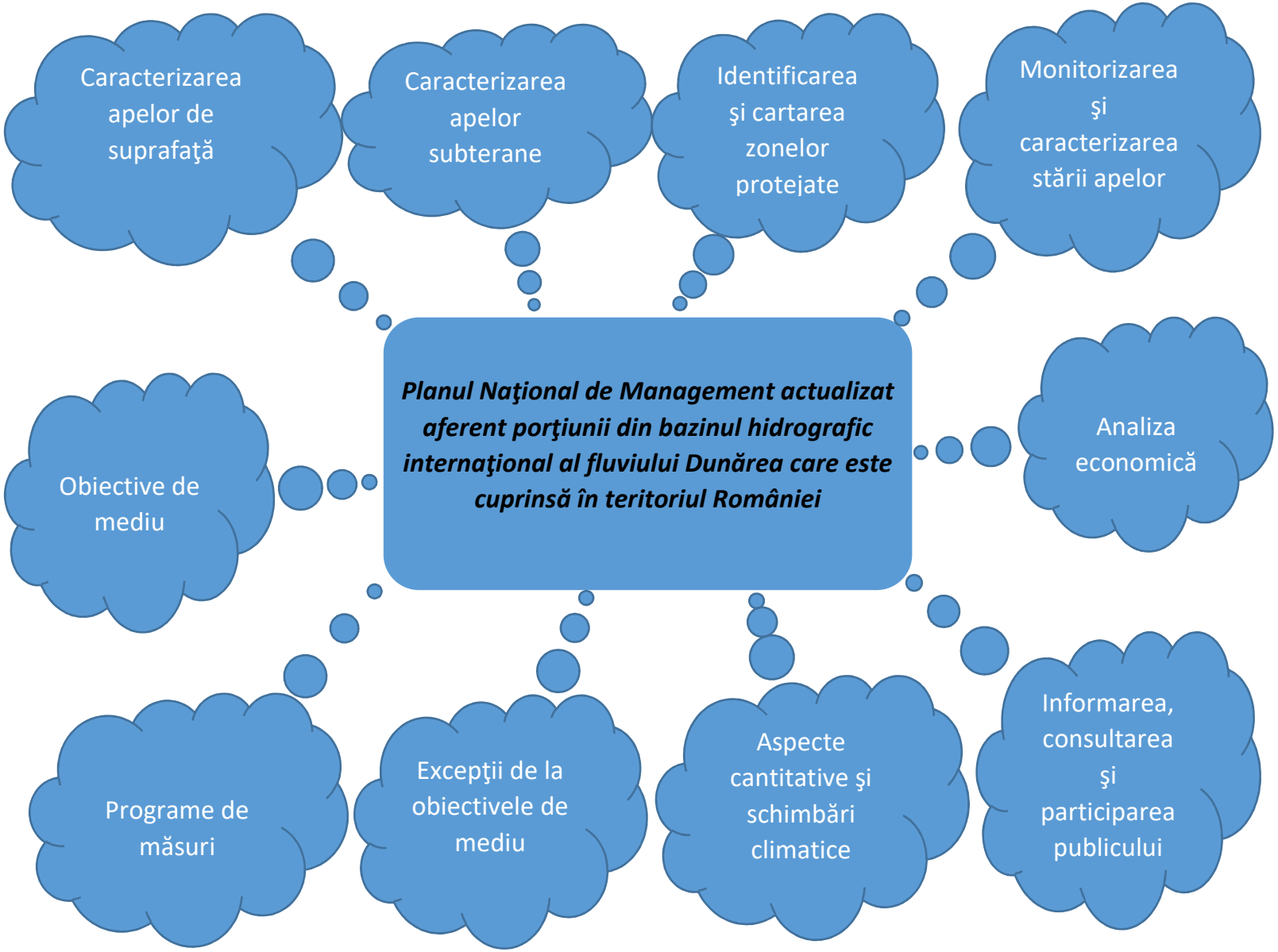

Ce este nou?

Planul Naţional de Management actualizat pentru perioada 2016 – 2021 cuprinde informaţii privind schimbările, actualizările şi îmbunătăţirile apărute de la aprobarea Planului Naţional de Management anterior, precum şi aspecte privind progresul realizat pentru îndeplinirea obiectivelor de mediu.

Cum se poate consulta Planul Naţional de Management actualizat ?

Planul Naţional de Management actualizat se află pe pagina de internet a Administraţiei Naţionale „Apele Române”, la secţiunea Planuri de Management, unde se poate vizualiza şi descărca gratuit.

De asemenea, Planul se poate consulta şi în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 1004 bis/14.XII.2016, ca anexă la Hotărârea Guvernului nr. 859/2016 pentru aprobarea Planului Naţional de Management actualizat aferent porţiunii din bazinul hidrografic internaţional al fluviului Dunărea care este cuprinsă în teritoriul României.

http://www.rowater.ro/SCAR/Planul%20de%20management.aspx

ASPECTE GENERALE

DIN PLANUL NAȚIONAL DE MANAGEMENT ACTUALIZAT

Ponderea suprafeţelor bazinelor/spaţiilor hidrografice aferente Administraţiilor Bazinale de Apă

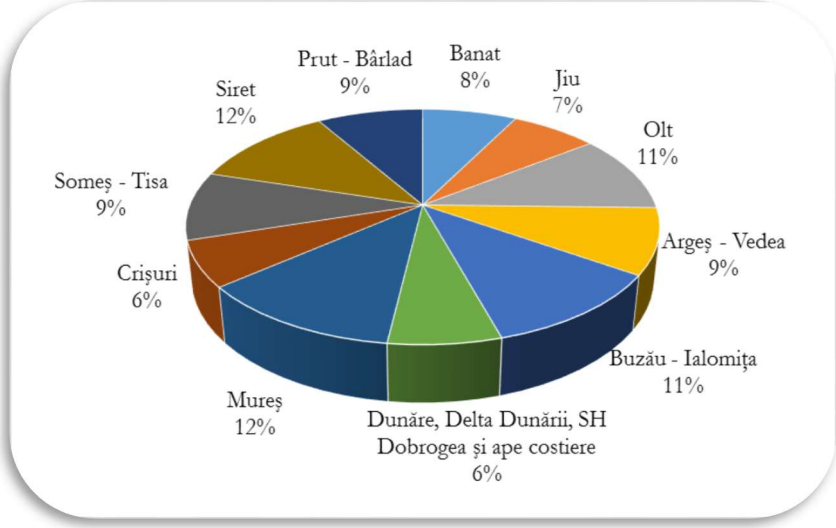

România are o suprafaţă de 238.390,71 km^2 (adică, 6% din suprafaţa Uniunii Europene, ocupând locul IX) şi o populaţie rezidentă de 19.908.574 locuitori (la 1 iulie 2014, conform datelor oficiale I.N.S.-Institutul Naţional de Statistică).

Populaţia totală, conform sursei indicate, este de 22.299.730 locuitori, deţinând astfel, 4% din populaţia Uniunii Europene, respectiv locul VII. Menţionăm că, din totalul suprafeţei ţării, în interiorul bazinului Dunării se află 232.193 km^2 (reprezentând 97,4% din totalul ţării), astfel, după valorile menţionate mai sus, România deţine 29% din suprafaţa şi 21,7% din populaţia bazinului Dunării.

Reţeaua hidrografică din România are o lungime de 78.905 km şi este uniform distribuită, având o configuraţie radială, 98 % dintre râuri izvorând din Munţii Carpaţi.

- Reţeaua hidrografică drenează relieful împărţit în unităţile principale: munţi - 31%, dealuri şi podişuri - 36% şi câmpii - 33%.
- Climatul este temperat - continental, temperatura medie multianuală a aerului variază între +11°C pe litoral şi -4°C în Munţii Carpaţi, iar precipitaţiile medii multianuale variază între 400 mm/an în Dobrogea şi 1.400 mm/an pe culmile înalte ale Munţilor Carpaţi.

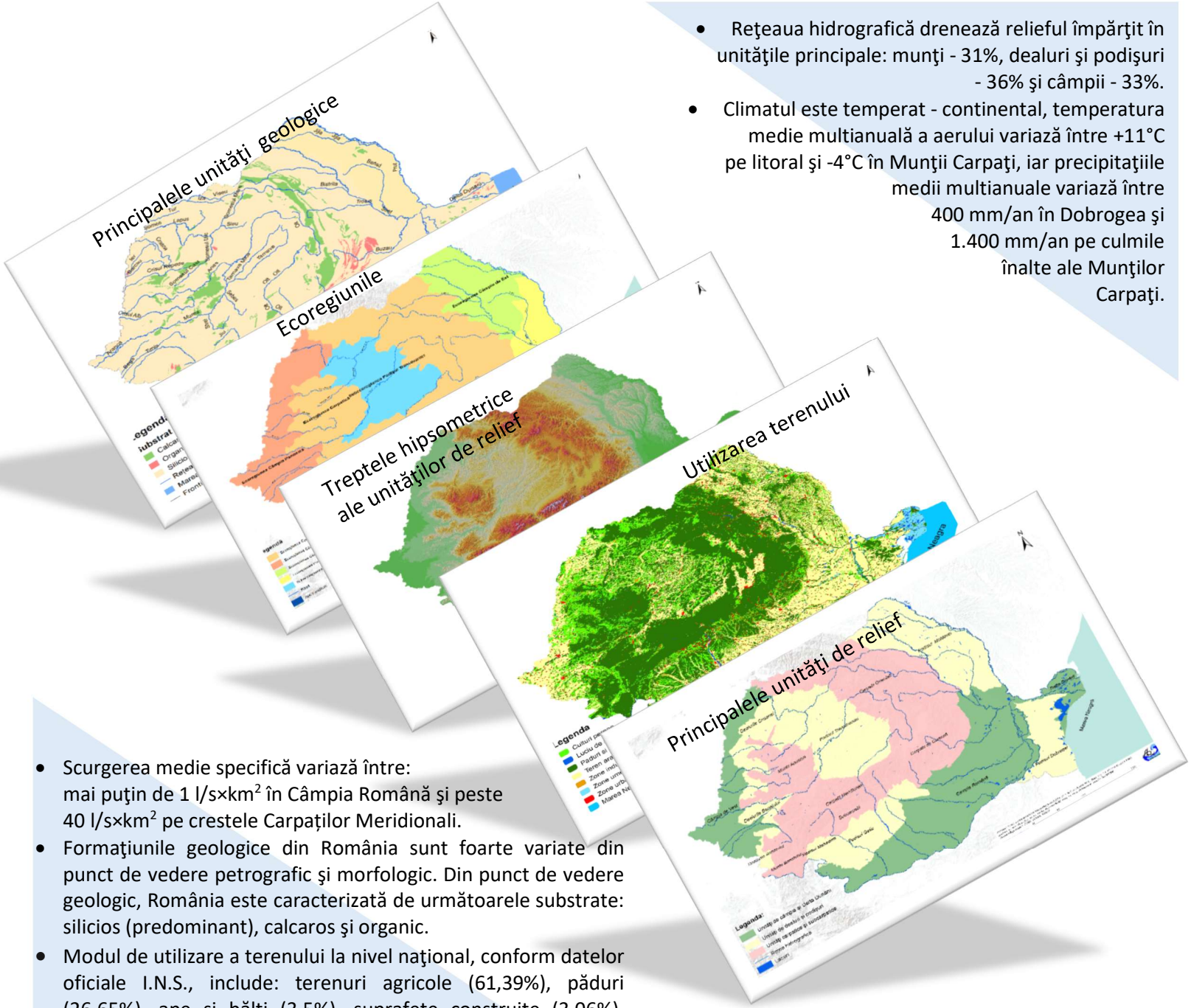

- Scurgerea medie specifică variază între: mai puţin de 1 l/s×km^2 în Câmpia Română şi peste 40 l/s×km^2 pe crestele Carpaţilor Meridionali.
- Formaţiunile geologice din România sunt foarte variate din punct de vedere petrografic şi morfologic. Din punct de vedere geologic, România este caracterizată de următoarele substrate: silicios (predominant), calcaros şi organic.
- Modul de utilizare a terenului la nivel naţional, conform datelor oficiale I.N.S., include: terenuri agricole (61,39%), păduri (26,65%), ape şi bălţi (3,5%), suprafeţe construite (3,06%), drumuri şi căi ferate (1,63%) şi alte suprafeţe (3,77%).

Categorii de ape de suprafaţă

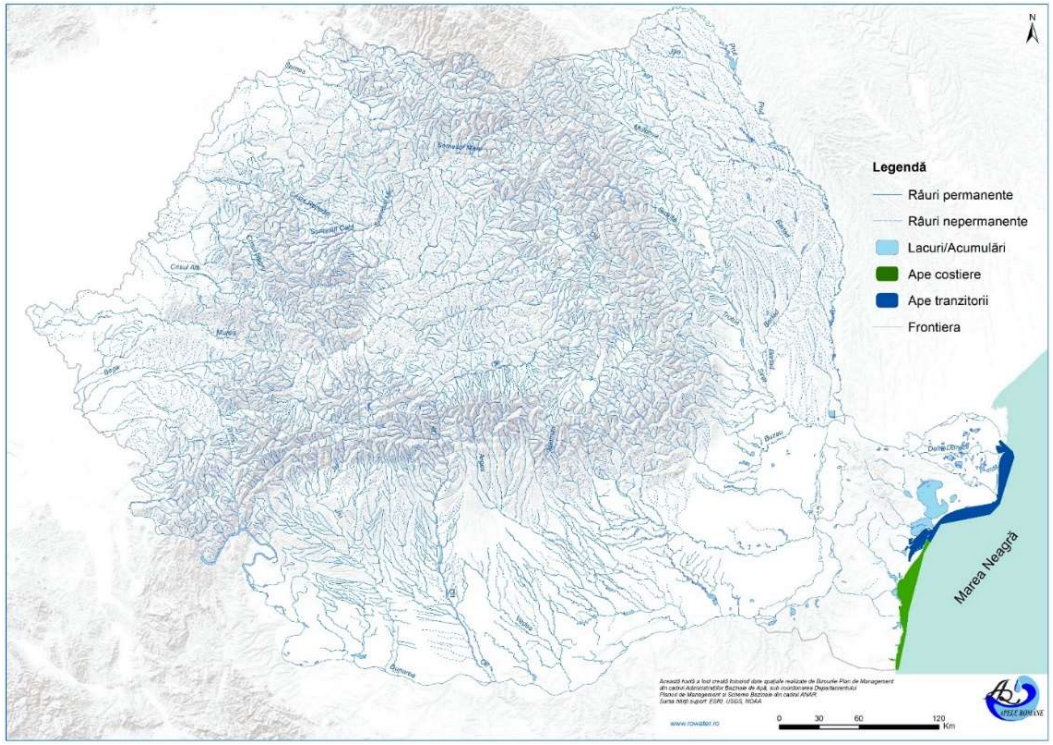

CATEGORII DE APE DE SUPRAFAŢĂ

În România există următoarele categorii de ape de suprafaţă:

- râuri (naturale, puternic modificate şi artificiale) - 78.905 km (râuri cadastrate);
- lacuri naturale - 129;
- ape tranzitorii - 781,37 km^2 (619,37 km^2 ape tranzitorii marine şi 162 km^2 lacul Sinoe);
- ape costiere - 571,8 km^2 (116 km).

Corpurile de apă de suprafaţă

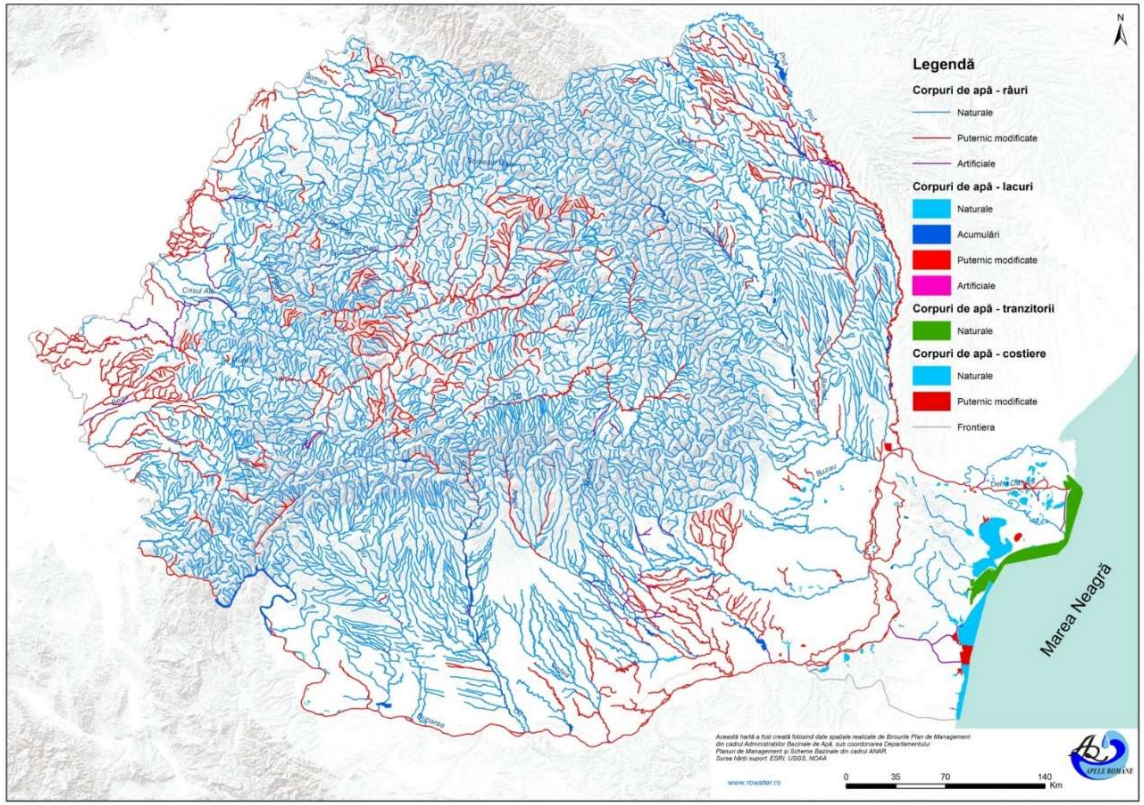

1. CORPURILE DE APĂ DE SUPRAFAŢĂ

În Planul Naţional de Management actualizat au fost redelimitate 3.027 corpuri de apă (faţă de 3.399 corpuri de apă, identificate în primul Plan Naţional de Management), lungimea medie a corpurilor de apă localizate pe reţeaua hidrografică fiind de 25,5 km.

Nr. total Corpuri de Apă de suprafaţă	Corpuri de Apă Naturale (CA Naturale)			Corpuri de Apă Puternic Modificate (CA Puternic Modificate)				Corpuri de Apă Artificiale (CA Artificiale)
	Râuri	Lacuri naturale	Tranzitorii şi Costiere	Râuri	Lacuri naturale	Lacuri de acumulare	Costiere	
3.027	2.349	117	4	320	12	154	2	69

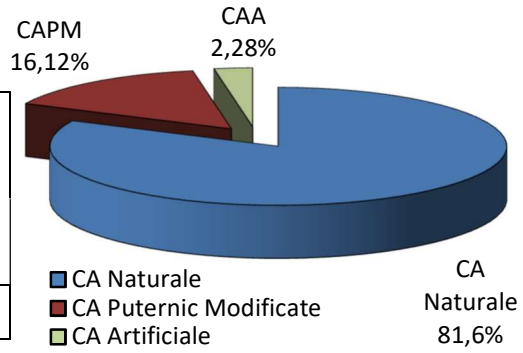

2. CORPURILE DE APĂ SUBTERANĂ

Categorii de corpuri de apă subterană

Corpurile de apă subterană la nivel naţional

În România au fost identificate, delimitate şi caracterizate **143 de corpuri de apă subterană,** faţă de 142 existente în primul Plan de Management, 17 dintre acestea având caracter transfrontalier.

În ceea ce priveşte **categoriile corpurilor de apă subterană**, din totalul de **143 corpuri de apă**:

- **115 sunt corpuri de apă subterană freatică**;
- **28 sunt corpuri de apă subterană de adâncime**.

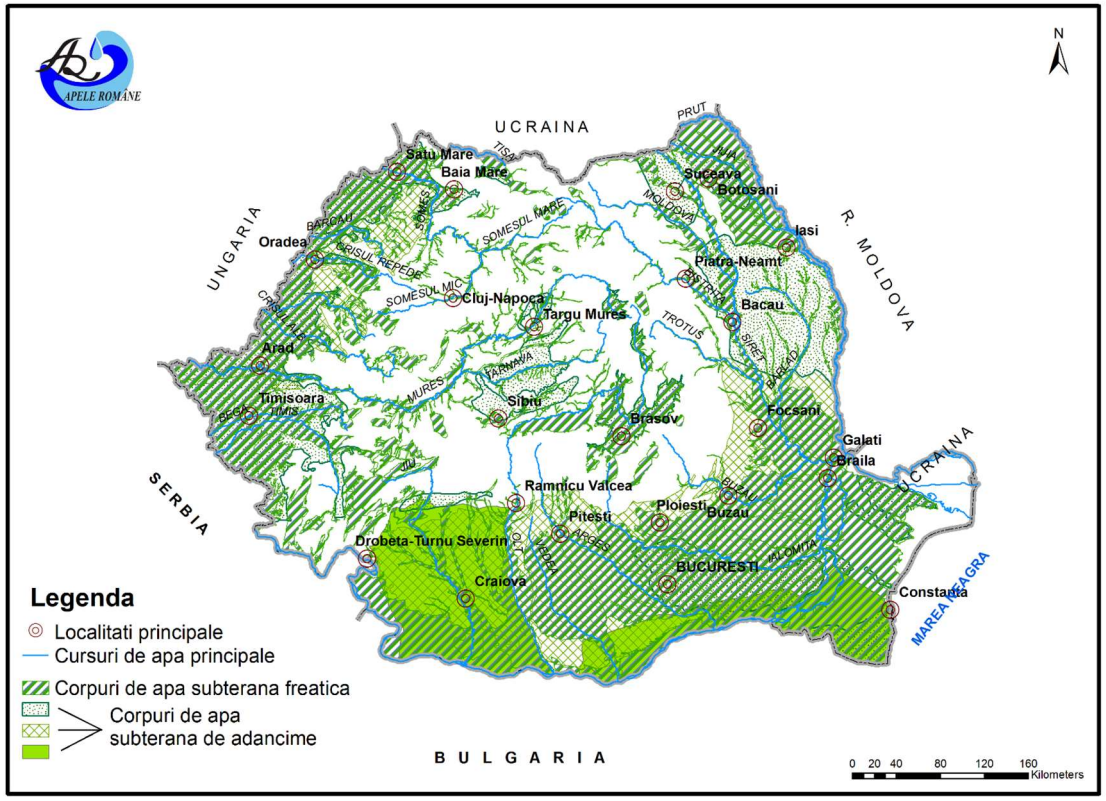

PROBLEME IMPORTANTE ÎN MANAGEMENTUL APELOR

O etapă importantă în elaborarea unui plan de management o constituie identificarea problematicilor cheie care conduc la neatingerea obiectivelor de mediu şi pentru care sunt necesare măsuri. Problemele sunt cauzate de presiunile generate de activităţile umane cu impact asupra apelor de suprafaţă şi subterane.

- **PRESIUNI generate de:**

-aglomerări umane/localităţi, de exemplu: prin lipsa racordării la canalizare a populaţiei şi la staţii de epurare;
-industrie, de exemplu: evacuări de ape uzate;
-agricultură, de exemplu: emisiile de nutrienţi şi pesticide;
-construcţiile şi lucrările hidrotehnice, de exemplu: baraje, diguri, derivaţii, praguri;
-alte activităţi antropice.

- **IMPACT:**

-**poluarea cu substanţe organice**: exces de substanţe organice provenite din apele uzate neepurate sau insuficient epurate, care afecteaza viaţa acvatică şi starea apelor;
-**poluarea cu nutrienţi**: excesul de nutrienţi în apele de suprafaţă conduc la fenomene de eutrofizare a apelor;
-**poluarea cu substanţe prioritare**: micropoluanţii organici, metalele grele, pesticidele, produc toxicitate, bioacumulare şi persistenţă cu efecte negative asupra vieţii acvatice;
-**alterările hidromorfologice**: schimbări ale cursurilor naturale ale râurilor, deconectarea zonelor umede, schimbarea regimului hidrologic al râului, reducerea biodiversităţii acvatice, care au impact asupra vieţii acvatice;
-**poluarea apelor subterane**: conţinut de substanţe care afectează calitatea şi utilizarea apelor subterane.

„Presiunile semnificative” sunt acele presiuni care fie singure, fie în combinaţie cu alte presiuni, pot împiedica atingerea obiectivelor de mediu sau pot contribui la neatingerea lor.

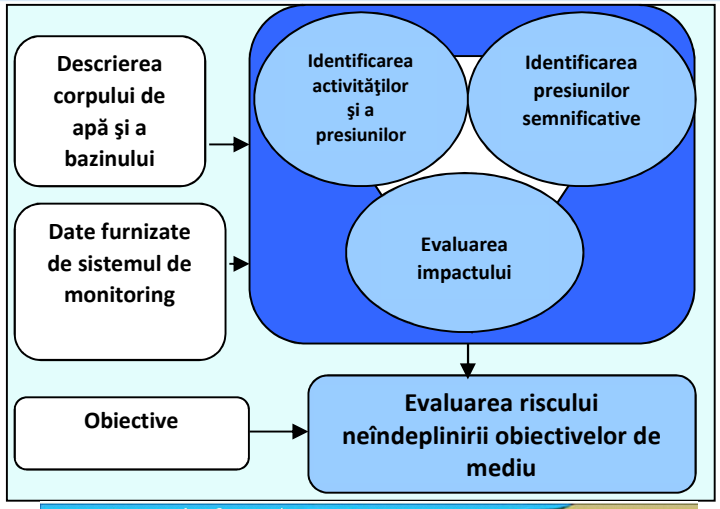

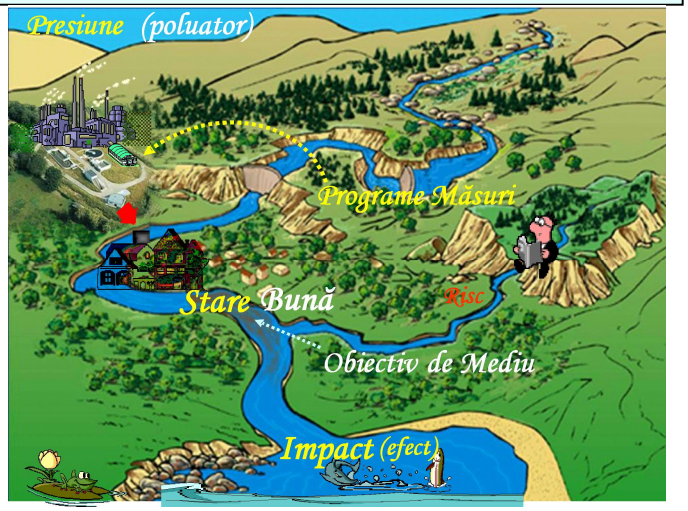

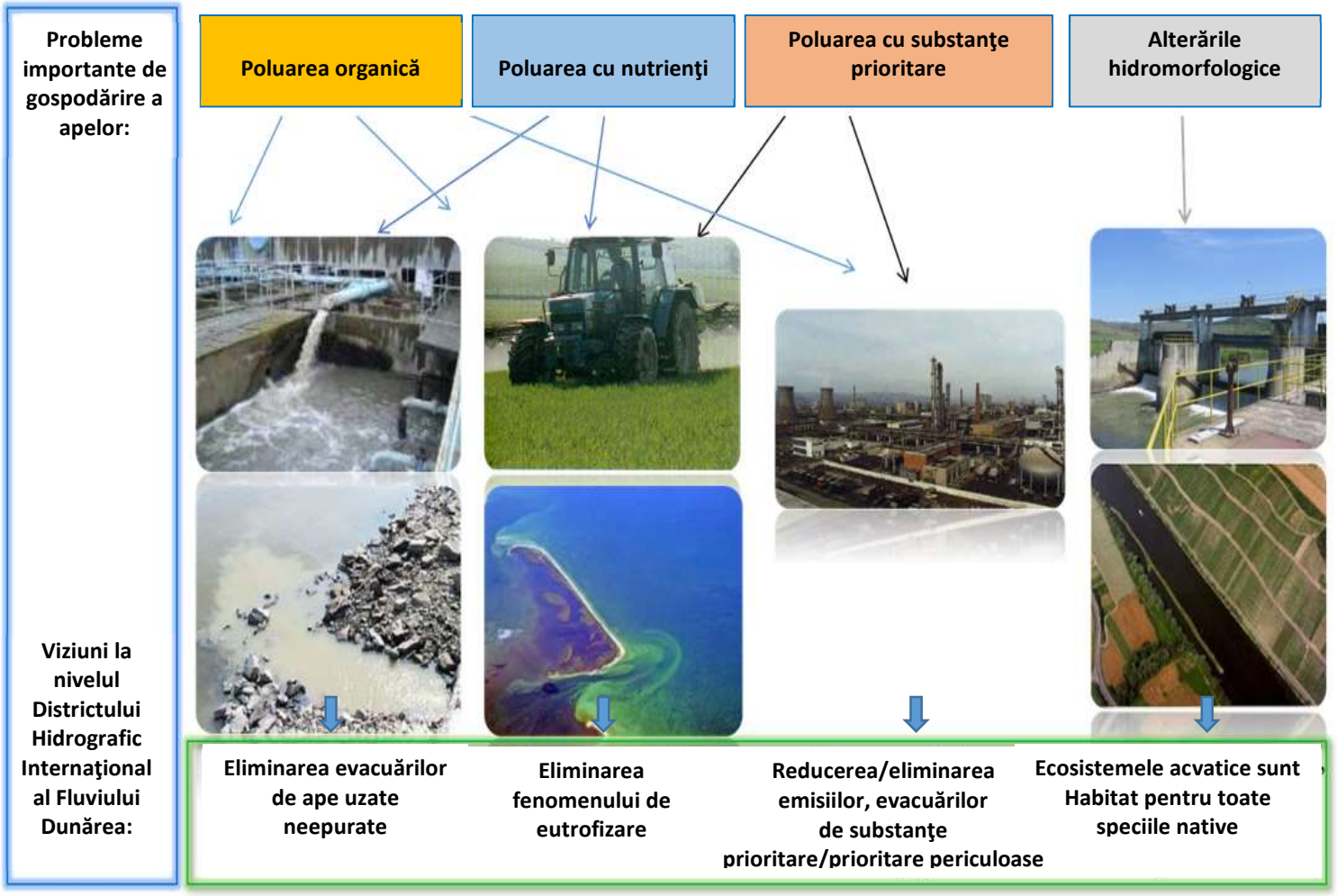
Probleme importante de gospodărire a apelor:
Poluarea organică
Poluarea cu nutrienţi
Poluarea cu substanţe prioritare
Alterările hidromorfologice
Viziuni la nivelul Districtului Hidrografic Internaţional al Fluviului Dunărea:
Eliminarea evacuărilor de ape uzate neepurate
Eliminarea fenomenului de eutrofizare
Reducerea/eliminarea emisiilor, evacuărilor de substanţe prioritare/prioritare periculoase
Ecosistemele acvatice sunt Habitat pentru toate speciile native

TIPURI DE PRESIUNI POTENŢIAL SEMNIFICATIVE

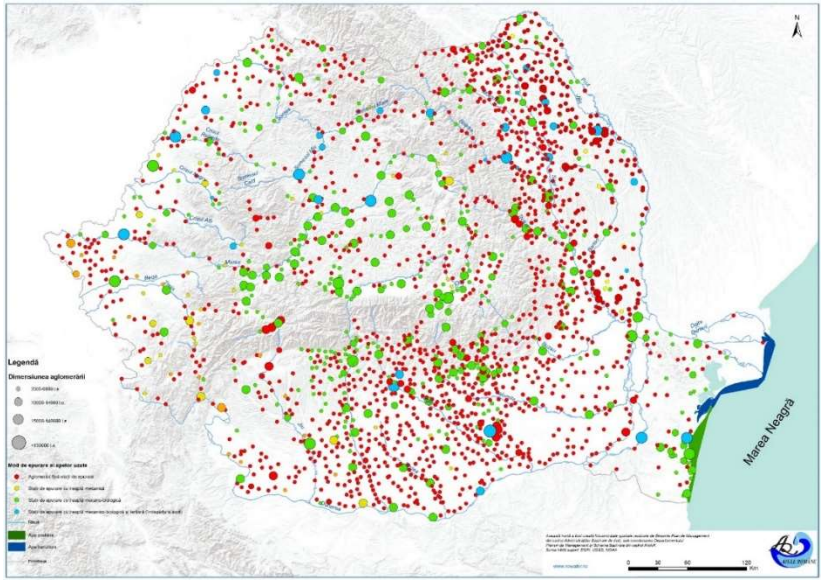

Aglomerări umane (>2000 locuitori echivalenţi) cu staţii de epurare

Moduri (căi) de producere a poluării difuze cu azot în perioada 2009 – 2012

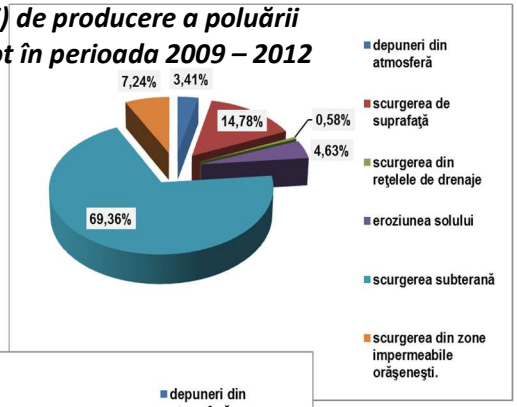

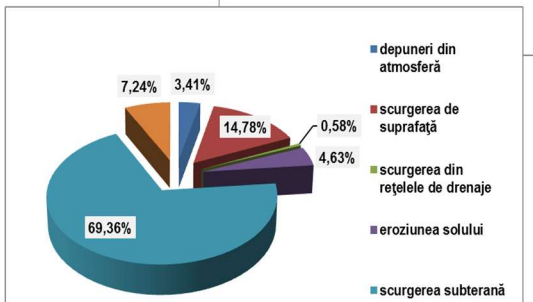

Moduri (căi) de producere a poluării difuze cu fosfor în perioada 2009 – 2012

„Presiunile potenţial semnificative” sunt presiunile identificate în baza unor criterii care se aplică categoriilor de surse de poluare, în principal surse de poluare punctiforme şi difuze.

La identificarea presiunilor potenţial semnificative punctiforme şi difuze, s-au avut în vedere, în principal, evacuările de ape epurate sau neepurate în resursele de apă de suprafaţă din următoarele surse de poluare:

- aglomerările umane;
- agricultura;
- industria.

În urma analizei presiunilor au fost identificate presiunile hidromorfologice potenţial semnificative.

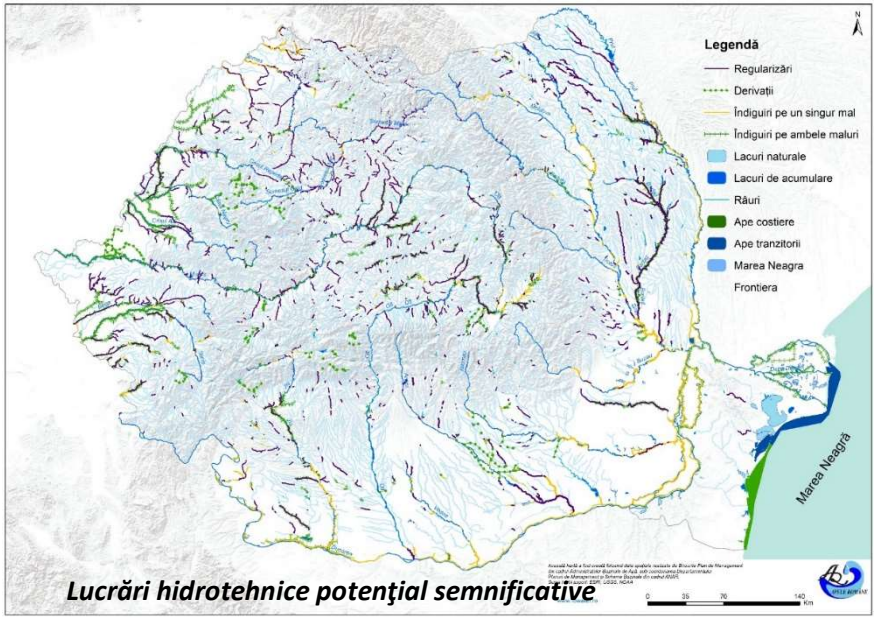

Lucrări hidrotehnice potenţial semnificative

Concluzii - presiuni ape de suprafaţă

În Planul Naţional de Management actualizat a fost identificat un număr total de 8.880 presiuni potenţial semnificative.

Ponderea cea mai mare a presiunilor este reprezentată de presiunile difuze provenite, în special, de la aglomerări umane fără sisteme de colectare şi din agricultură.

Ponderea presiunilor potenţial semnificative ape de suprafaţă

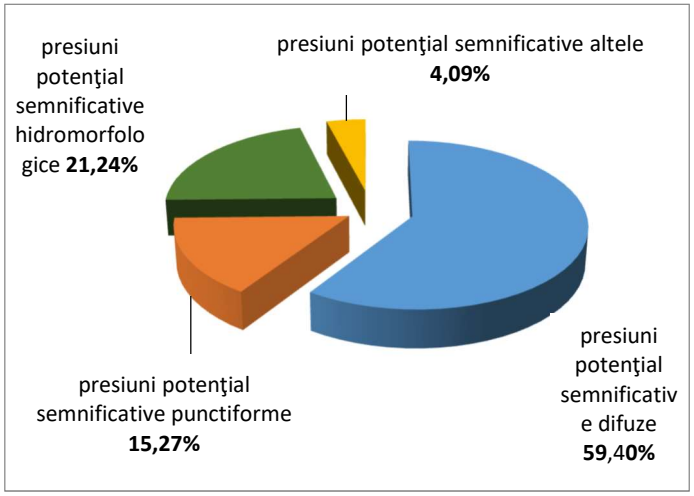

Concluzii - presiuni ape subterane

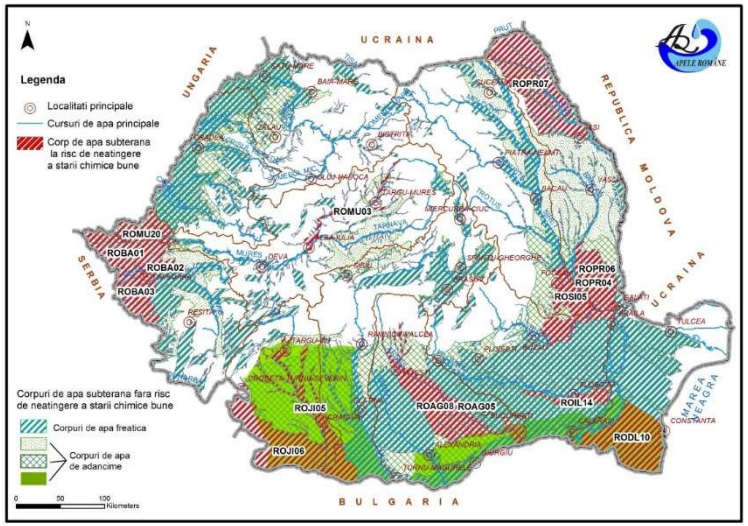

Corpurile de apă subterană la risc de neatingere a stării chimice bune

Analiza privind **tipul presiunilor s-a făcut pentru fiecare corp de apă subterană** în parte, luându-se în considerare doar presiunile semnificative care exercită impact asupra stării chimice şi cantitative a corpului de apă subterană. La nivel naţional, ca surse semnificative de poluare, care pot exercita impact asupra stării chimice a corpurilor de apă subterană, au fost considerate presiunile difuze şi punctiforme cauzate de aglomerările umane, sursele din agricultură, precum şi cele din industrie.

Zone pentru îmbăiere

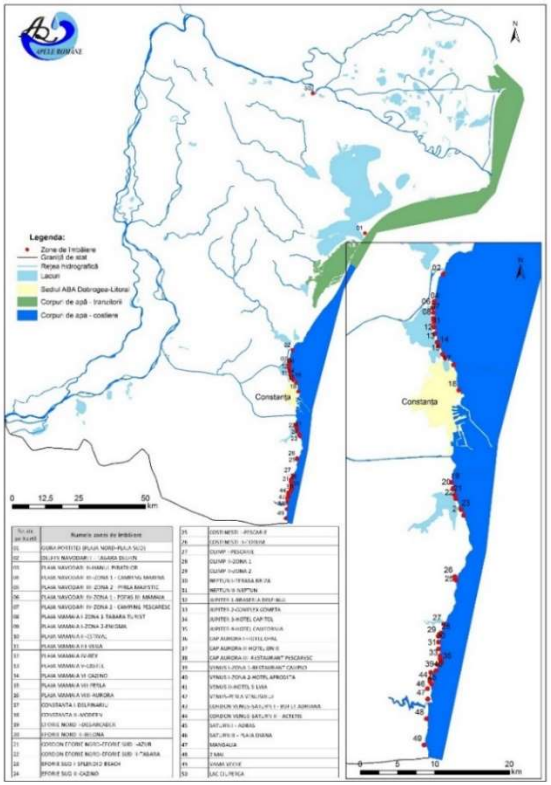

Planul de management prevede şi un capitol dedicat zonelor protejate. Acestea au propriile obiective, standarde şi măsuri de implementare şi sunt cuprinse într-un Registru al Zonelor Protejate, care trebuie să includă următoarele categorii:

- zone protejate pentru captările de apă destinate potabilizării;
- zone pentru protecţia speciilor acvatice importante din punct de vedere economic;
- zone protejate pentru habitate şi specii unde apa este un factor important;
- zone vulnerabile la nitraţi şi zone sensibile la nutrienţi;
- zone pentru îmbăiere.

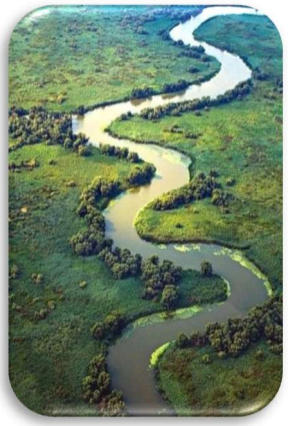

Au fost inventariate şi captările de apă pentru alimentarea cu apă a industriei alimentare, atât din sursele de suprafaţă, cât şi din cele subterane.

Analiza privind identificarea zonelor protejate pentru habitate şi specii unde apa este un factor important, precum şi aspectele privind obiectivele adiţionale, au fost revizuite şi actualizate având în vedere informaţiile disponibile privind siturile Natura 2000 şi speciile şi habitatele naturale aferente acestora.

Desemnarea zonelor vulnerabile la nitraţi nu mai este o obligaţie a ţării noastre, având în vedere că au fost elaborate şi aplicate Coduri de bune practici agricole şi Programe de Acţiune care se aplică fără excepţie pe întreg teritoriul ţării.

Progrese înregistrate în evaluarea stării ecologice a corpurilor de apă de suprafaţă

Comparativ cu Planul Naţional de Management anterior, sistemul de monitorizare şi evaluare a stării apelor a fost dezvoltat şi îmbunătăţit prin:

- extinderea reţelei de monitorizare, creşterea numărului elementelor de calitate şi a parametrilor monitorizaţi (biologici, fizico-chimici generali şi poluanţi specifici;
- dezvoltarea şi revizuirea metodologiilor de evaluare a stării corpurilor de apă;
- finalizarea sau continuarea intercalibrării pentru unele elemente biologice;
- creşterea nivelului de confidenţă în evaluarea stării corpurilor de apă;
- realizarea inventarului emisiilor, evacuărilor şi pierderilor de substanţe prioritare.

La nivel naţional au fost analizate şi caracterizate din punct de vedere al **stării/potenţialului ecologic şi al stării chimice** un număr de 3.027 corpuri de apă (2.470 naturale şi 557 puternic modificate/artificiale) dintre care:

- 1.753 corpuri de apă sunt în stare ecologică foarte bună şi bună şi 249 corpuri de apă sunt în potenţial ecologic bun;
- 2.430 corpuri de apă naturale sunt în stare chimică bună şi 528 corpuri de apă puternic modificate/artificiale sunt în stare chimică bună.

Starea ecologică: exprimă calitatea structurii şi funcţionării ecosistemelor acvatice asociate apelor de suprafaţă, incluzând elementele biologice, fizico-chimice, poluanţii specifici şi elementele hidromorfologice. Se clasifică în 5 clase: foarte bună, bună, moderată, slabă şi proastă.

Evoluţia stării ecologice/potenţialului ecologic al corpurilor de apă de suprafaţă

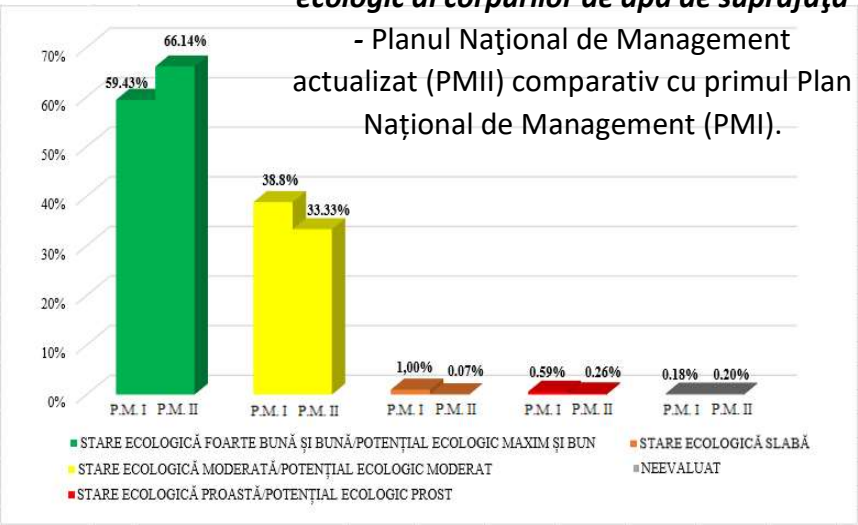

- Planul Naţional de Management actualizat (PMII) comparativ cu primul Plan Național de Management (PMI).

Comparativ cu starea ecologică din Planul Naţional de Management se constată **creşterea procentului corpurilor de apă în stare ecologică bună şi foarte bună** de la 64,21% la 70,97% în Planul Naţional de Management actualizat, ceea ce indică îmbunătăţirea stării ecologice a corpurilor de apă la nivel naţional.

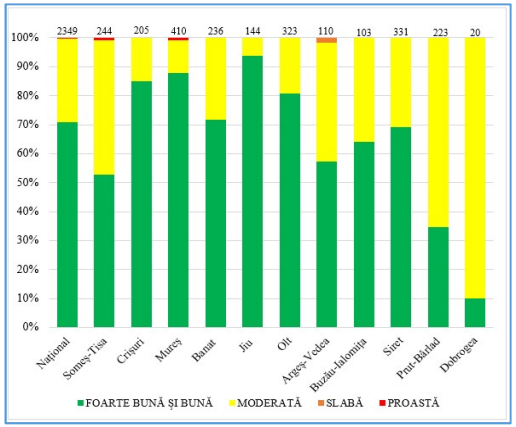

***Starea ecologică** a corpurilor de apă - **râuri** la nivel naţional şi pe bazine/spaţii hidrografice*

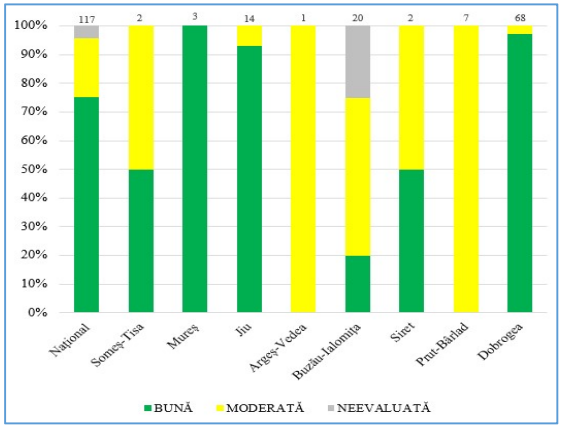

***Starea ecologică** a corpurilor de apă - **lacuri naturale** la nivel naţional şi pe bazine/spaţii hidrografice*

***Potenţialul ecologic al corpurilor de apă puternic modificate şi corpurilor de apă artificiale** (râuri-Corpuri de Apă Puternic Modificate (CAPM), râuri-Corpuri de Apă Artificiale (CAA), lacuri de acumulare, lacuri naturale-Corpuri de Apă Puternic Modificate, lac artificial)*

La nivel național, 70,88 % din corpurile de apă – râuri sunt în stare ecologică bună şi foarte bună.

Caracterizarea stării ecologice a lacurilor naturale (117 corpuri de apă) a indicat că la nivel naţional 75,22 % au fost evaluate ca fiind în stare ecologică bună.

Potenţialul ecologic al corpurilor de apă puternic modificate şi corpurilor de apă artificiale (râuri CAPM, râuri CAA, lacuri de acumulare, lacuri naturale CAPM, lac artificial) este prezentat în figura de mai jos.

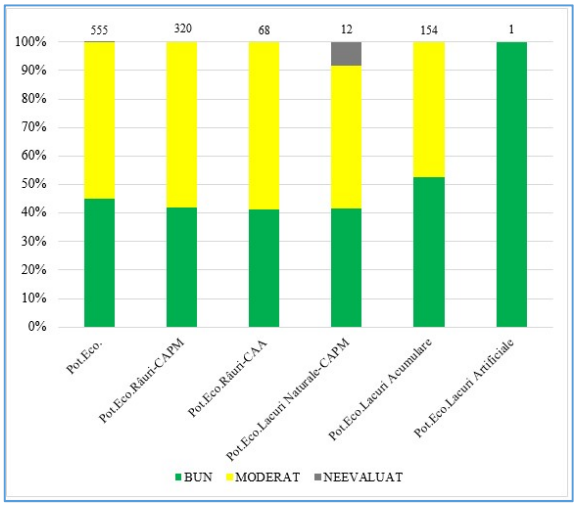

Starea chimică: evaluează concentraţiile de poluanţi din apele de suprafaţă, care nu trebuie depăşite, pentru a se asigura protecţia sănătăţii umane şi a mediului. Se clasifică în două clase: bună şi altă stare decât bună.

Starea chimică a corpurilor de apă de suprafaţă

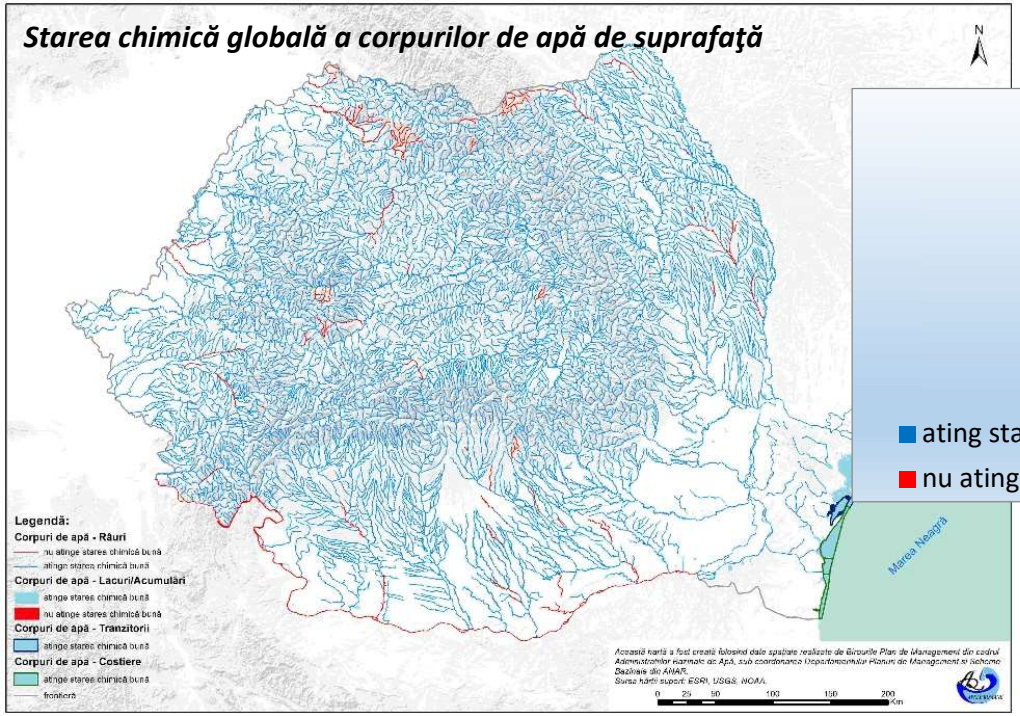

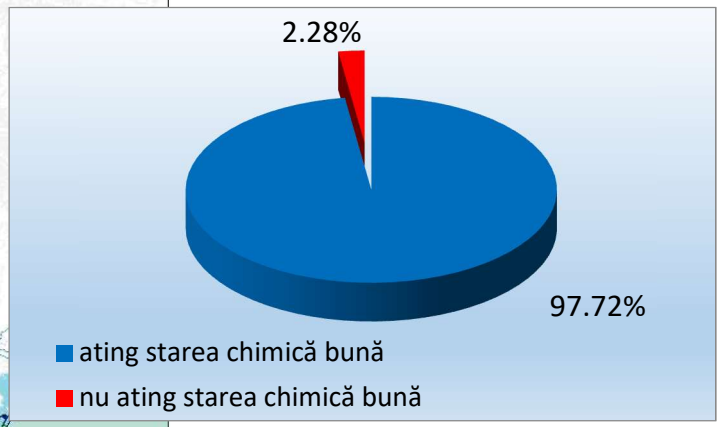

Comparativ cu evaluarea stării chimice a corpurilor de apă de suprafaţă realizată în Planul de Management, procentul corpurilor de apă în stare chimică bună a crescut cu 4,43%, în Planul Naţional de Management actualizat.

Rezultatele evaluării stării chimice a corpurilor de apă

Corpuri de apă de suprafaţă	Râuri naturale		Lacuri naturale		Ape tranzitorii		Ape costiere naturale		Râuri CAPM		Lacuri de acumulare		Lac CAPM		Ape costiere CAPM		Ape artificiale	
	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%
Corpuri de apă care sunt în stare chimică bună	2309	98,3	117	100	2	100	2	100	304	95,0	141	91,56	12	92,31	2	100	69	100
Corpuri de apă care nu ating starea chimică bună	40	1,7	–		–		–		16	5,0	13	8,44	–		–		–	
NR. TOTAL CORPURI DE APĂ DE SUPRAFAŢĂ	**2349**		**117**		**2**		**2**		**320**		**154**		**12**		**2**		**69**	

SITUAŢIA ACTUALĂ A STĂRII CORPURILOR DE APĂ SUBTERANĂ

Caracterizarea stării apelor subterane, respectiv **starea cantitativă** şi **starea chimică,** se bazează pe un sistem de clasificare format din 2 clase: bună şi altă stare decât bună (slabă).

Pentru evaluarea stării cantitative a corpurilor de apă subterană s-au utilizat următoarele criterii:

- bilanţul hidric;
- conexiunea cu apele de suprafaţă;
- influenţa asupra ecosistemelor terestre dependente de apa subterană;
- intruziunea apei saline sau a altor intruziuni.

Prin aplicarea acestor criterii în evaluarea stării cantitative a celor 143 corpuri de apă subterană, a rezultat faptul că toate corpurile de apă subterană prezintă starea cantitativă bună.

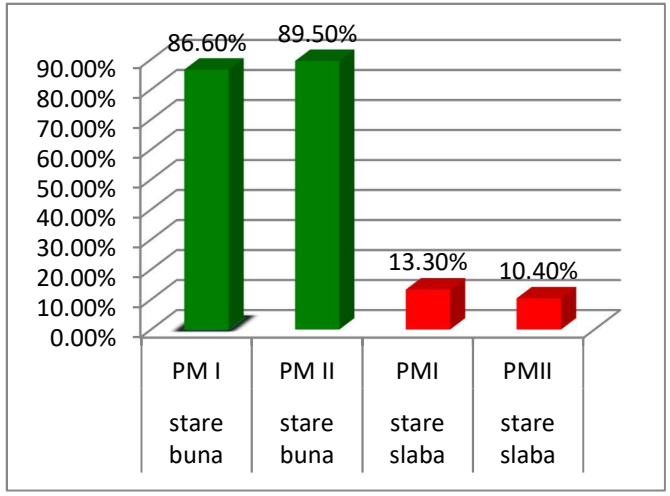

Evoluţia stării chimice a corpurilor de apă subterană

Starea cantitativă a corpurilor de apă subterană

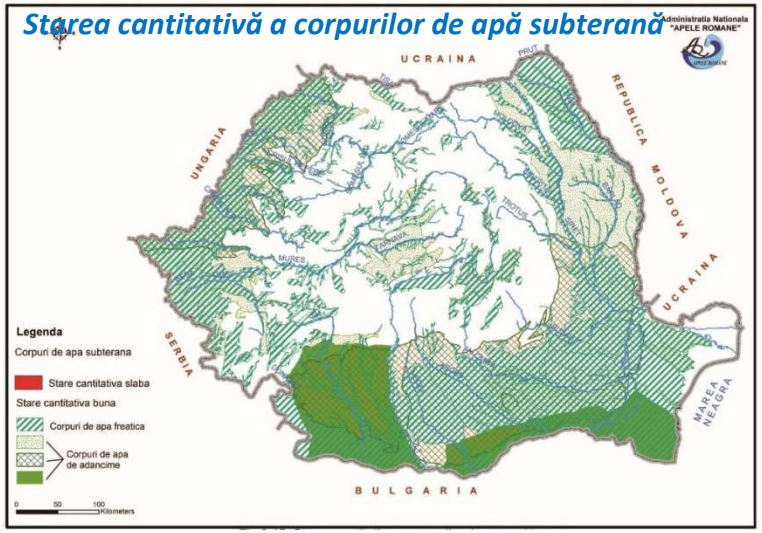

Starea chimică a corpurilor de apă subterană

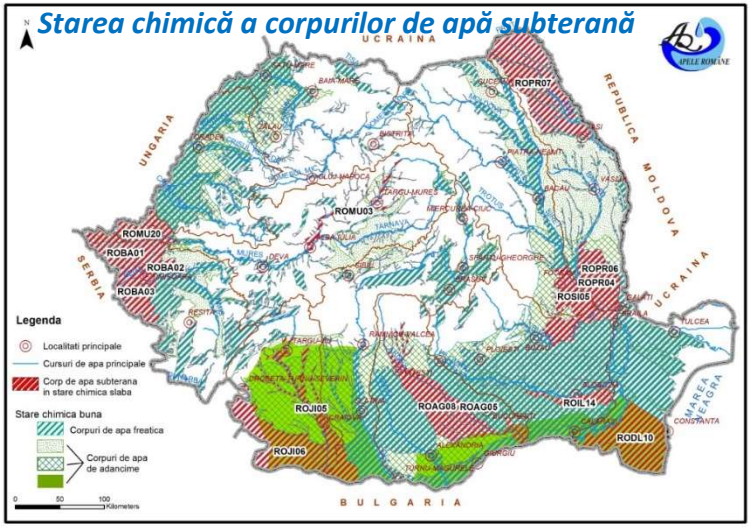

Distribuţia corpurilor de apă subterană cu stare chimică bună la nivelul bazinelor/spaţiilor hidrografice

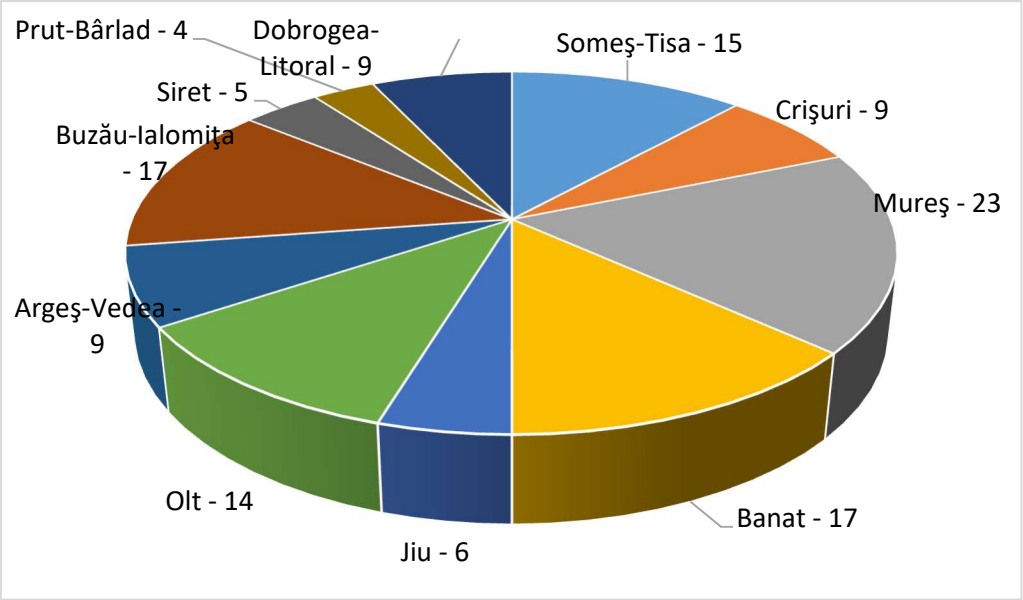

Comparativ cu evaluarea stării chimice a corpurilor de apă subterană realizată în Planul Naţional de Management, procentul corpurilor de apă subterană cu stare chimică bună a crescut cu 3% în Planul Naţional de Management actualizat.

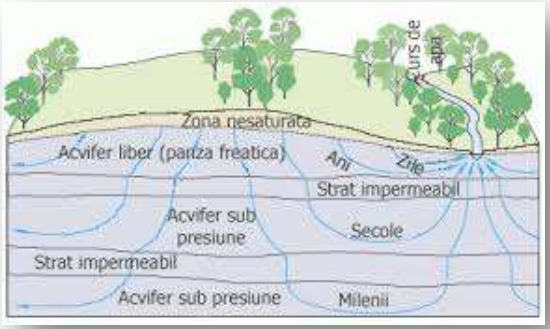

OBIECTIVELE DE MEDIU ŞI EXCEPŢII DE LA OBIECTIVELE DE MEDIU

Obiectivele de mediu

Obiectivele de mediu prevăzute în Legea Apelor se referă la:

- atingerea stării/potenţialului ecologic bun a corpurilor de apă de suprafaţă;
- atingerea stării chimice bune a corpurilor de apă de suprafaţă şi subterane;
- atingerea stării cantitative bune a corpurilor de apă subterane;
- reducerea poluării cu substanţe prioritare şi încetarea sau eliminarea treptată a emisiilor, evacuărilor şi pierderilor de substanţe prioritare periculoase din apele de suprafaţă şi prevenirea sau limitarea evacuării de poluanţi în apele subterane;
- inversarea tendinţelor de creştere semnificativă şi durabilă a concentraţiilor de poluanţi în apele subterane;
- nedeteriorarea stării apelor de suprafaţă şi subterane;
- pentru zonele protejate: atingerea obiectivelor prevăzute de legislaţia specifică.

În cazul în care unui corp de apă i se aplică unul sau mai multe obiective, se va selecta **cel mai sever obiectiv** pentru corpul respectiv.

Excepţii de la obiectivele de mediu

În situaţia în care nu este posibilă atingerea obiectivelor de mediu, se aplică excepţii. Excepţiile de la obiectivele de mediu se clasifică în următoarele tipuri:

1. prelungirea termenului de atingere a „stării bune", care poate fi maximum de 2 ori a câte 6 ani, adică starea bună trebuie atinsă cel mai târziu până în 2027 (art. 4.4);
2. atingerea unor „obiective de mediu mai puţin severe" în anumite condiţii (art. 4.5);
3. deteriorarea temporară a stării corpurilor de apă în cazul existenţei unor cauze naturale sau „forţă majoră" (art. 4.6);
4. neatingerea stării bune a apelor subterane, a stării/potenţialului ecologic bun a apelor de suprafaţă; deteriorarea stării corpului de apă de suprafaţă sau subterană; deteriorarea stării corpului de apă de suprafaţă de la „starea foarte bună" la „starea bună" ca rezultat al noilor activităţi umane de dezvoltare durabilă (art. 4.7)**.**

EXCEPŢII DE LA OBIECTIVELE DE MEDIU - APE DE SUPRAFAŢĂ

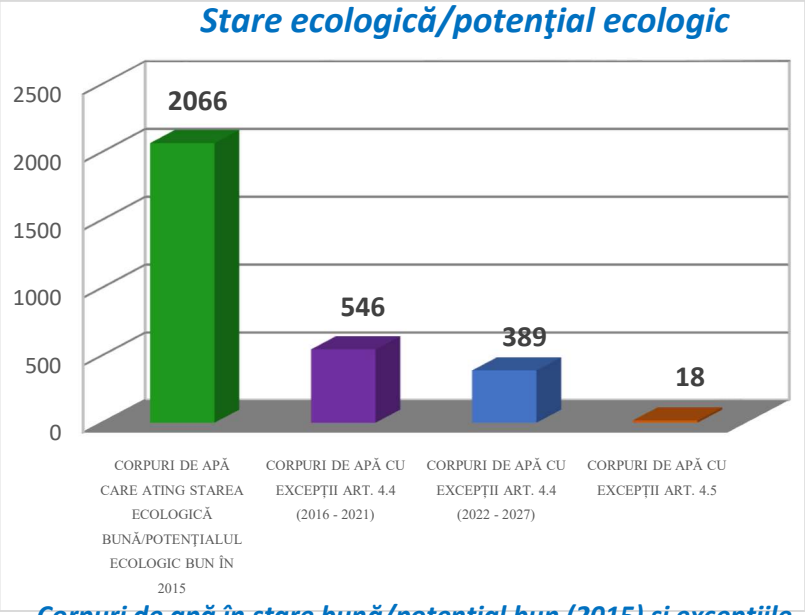

Corpuri de apă în stare bună/potenţial bun (2015) şi excepţiile (sub Art. 4(4) şi Art. 4(5)) de la obiectivele de mediu aplicate corpurilor de apă de suprafaţă – stare ecologică

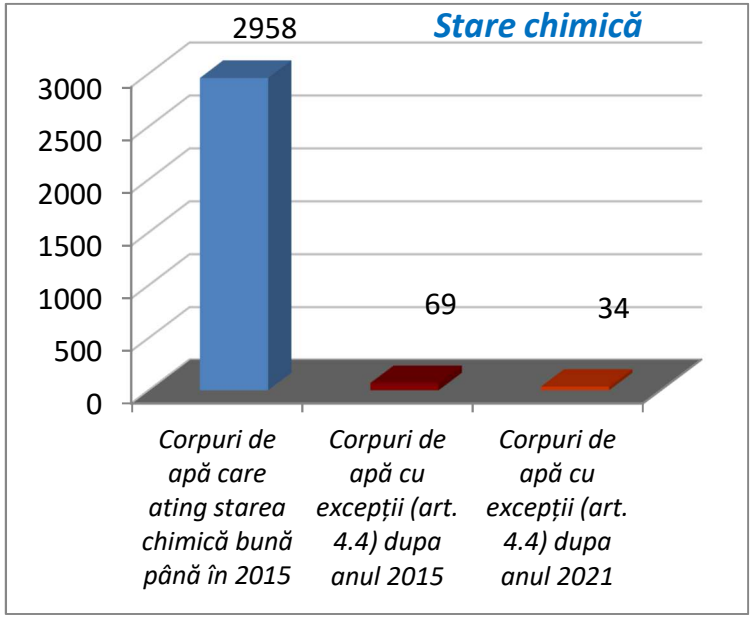

Obiectivele de mediu (starea chimică) atinse şi excepţii pentru corpurile de apă de suprafaţă

Din analiza actualizată a presiunilor şi a stării/impactului, coroborată cu datele furnizate de analiza de risc actualizată şi analiza cost-eficienţă, se estimează la nivel naţional, **în relaţie cu starea/potenţialul ecologic bun, stare chimică bună,** următoarele:

- pentru un număr de 956 corpuri de apă se aplică excepţii de la atingerea obiectivelor de mediu după 2015 (Art.4.(4), 4.(5), 4(7)) ale Directivei Cadru Apă;
- dintre acestea pentru un număr de 410 corpuri de apă vor fi aplicate excepţii de la atingerea obiectivelor de mediu după 2021.

Numărul corpurilor de apă pentru care se aplică excepţii în Planul de Management actualizat a scăzut de la 36,42% (conform primului Plan) la 31,63% (după anul 2015), respectiv la 13,57% (după anul 2021), urmând ca obiectivele de mediu să fie atinse pentru toate corpurile de apă până în 2027.

-pentru un număr de 69 corpuri de apă se aplică excepţii de la atingerea obiectivelor de mediu (stare chimică bună) după 2015;

-pentru 34 corpuri de apă sunt aplicate excepţii de la atingerea obiectivelor de mediu (stare chimică bună) după anul 2021.

EXCEPŢII DE LA OBIECTIVELE DE MEDIU – APE SUBTERANE

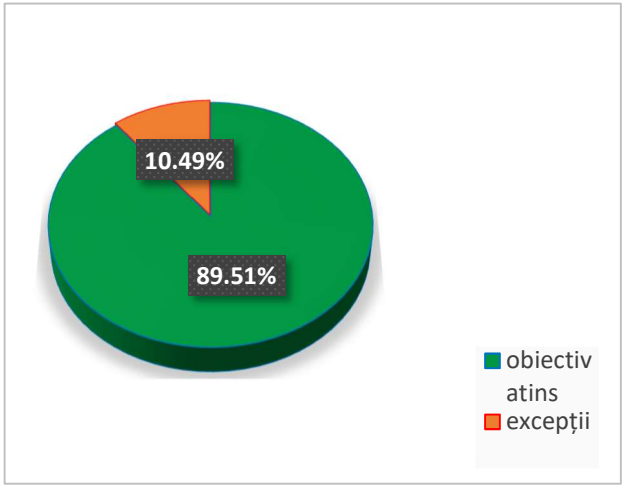

Obiectivele de mediu atinse şi excepţii de la obiectivele de mediu aplicate corpurilor de apă subterane (starea chimică bună)

Din totalul de 143 corpuri de apă subterană, 10,49% (15 corpuri de apă subterană) nu ating starea bună din punct de vedere chimic în anul 2015, situaţia fiind neschimbată şi pentru anul 2021.

Măsurile de bază şi cele suplimentare aplicate corpurilor de apă de suprafaţă au efecte şi asupra apelor subterane însă, datorită dinamicii lente a apelor subterane faţă de cele de suprafaţă, efectele acestor măsuri se vor face simţite într-un interval mult mai mare de timp, motiv pentru care starea bună a corpurilor de apă subterană va putea fi atinsă în al treilea ciclu de implementare.

În cazul celor 15 corpuri de apă subterană, care prezintă riscul de neatingere a stării chimice bune, se solicită excepţii de la atingerea obiectivelor de mediu, cu prelungirea termenului de atingere a acestora cu un ciclu de planificare.

Cauza principală de neatingere a stării chimice bune se datorează fezabilităţii tehnice.

De asemenea, faptul că dinamica apelor subterane este mult mai lentă decât a apelor de suprafaţă, face ca efectele măsurilor să fie resimţite după o perioadă mai lungă de timp.

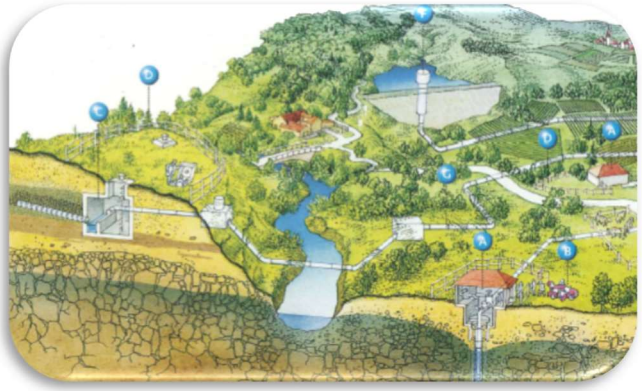

Termenul de „măsură" se referă la o măsură tehnică concretă, care are un efect local, pe când instrumentele sunt de natură administrativă sau economică, sunt aplicabile pe termen lung, au un efect mai larg, comparativ cu măsurile, şi necesită o coordonare eficientă la nivel administrativ.

Măsurile de bază sunt cerinţele minime de conformare şi constau în acele măsuri cerute de implementarea legislaţiei comunitare pentru protecţia apelor.

Pe lângă măsurile cerute de legislaţia pentru protecţia apelor, mai sunt luate în considerare şi alte măsuri de bază, respectiv măsurile tehnice şi instrumentele administrative pentru:

- ✓ recuperarea costurilor pentru serviciile de apă, cu măsurile aferente;
- ✓ promovarea utilizării eficiente şi durabile a apei;
- ✓ protecţia zonelor de prelevare a apelor în scop potabil, inclusiv cele de siguranţă a calităţii apei pentru reducerea nivelului de tratare (purificare), necesar pentru producerea de apă potabilă;
- ✓ controlul şi autorizarea prelevărilor de apă din surse de suprafaţă şi subterane;
- ✓ controlul şi autorizarea surselor de poluare punctiforme şi difuze;
- ✓ asigurarea condiţiilor hidromorfologice necesare atingerii stării ecologice bune/potenţialului ecologic bun a corpurilor de apă, precum pentru controlul şi reglementarea debitului ecologic;
- ✓ interzicerea sau reglementarea evacuărilor directe de poluanţi în apele subterane;
- ✓ reducerea/eliminarea poluării apelor de suprafaţă cu substanţe prioritare;
- ✓ prevenirea pierderilor de poluanţi din instalaţii şi prevenirea şi/sau reducerea impactului poluărilor accidentale.

Măsurile suplimentare sunt acele măsuri identificate şi implementate suplimentar pe lângă măsurile de bază, în scopul realizării obiectivelor de mediu.

Acţiunile de implementare a acordurilor internaţionale importante pot fi considerate, de asemenea, măsuri suplimentare.

Categorii de măsuri suplimentare pentru:

- ✓ aglomerările umane, de exemplu: construirea de sisteme de canalizare şi staţii de epurare noi în aglomerări umane mai mici de 2.000 locuitori echivalenţi;
- ✓ activităţile industriale, respectiv: măsuri adiţionale faţă de măsurile de bază, măsuri pentru reducerea/eliminarea substanţelor prioritare/prioritare periculoase şi poluanţilor specifici;
- ✓ activităţi agricole, precum: construirea de platforme comunale de depozitare a gunoiului de grajd, care pot sprijini atingerea obiectivelor de mediu;
- ✓ reducerea alterărilor hidromorfologice, prin:
  - asigurarea conectivităţii longitudinale a corpurilor de apă (de exemplu, îndepărtarea obstacolelor, realizarea de scări de peşti /pasaje de trecere pentru migraţia ihtiofaunei);
  - asigurarea conectivităţii laterale (de exemplu, refacerea sau crearea unor noi zone umede, restaurare meandre sau braţe secundare, diversificarea structurii malului, a albiei şi a habitatelor, restaurare a zonelor de retenţie naturală a apei);
- ✓ alte măsuri suplimentare specifice - instrumente de tipul studiilor de cercetare în vederea identificării posibilelor soluţii constructive, măsuri de prevenire şi control, monitoring investigativ etc.

A.N. „Apele Române" aplică un mecanism economic specific în domeniul gestionării cantitative şi calitative a resurselor de apă, mecanism ce include un sistem de contribuţii pentru utilizarea resursei de apă din punct de vedere cantitativ şi calitativ, plăţi, bonificaţii şi penalităţi. Mecanismul este diferenţiat pe tip de resursă şi utilizatori, este unic la nivel national şi se bazează pe următoarele principii:

- principiul recuperării costurilor;
- principiul beneficiarul plăteşte;
- principiul accesului egal la resursele de apă;
- principiul privind folosirea raţională a resurselor de apă.

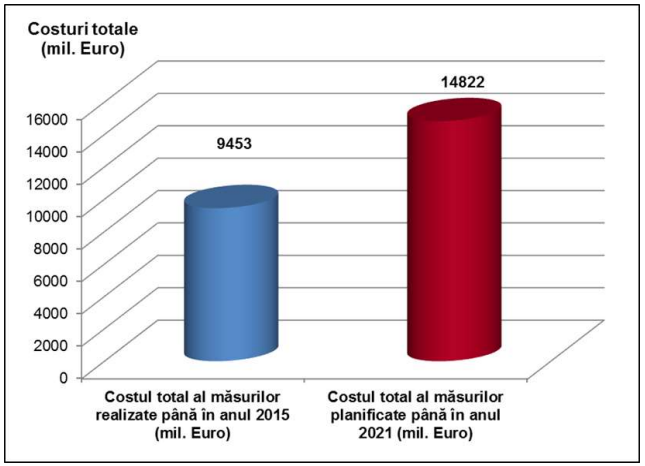

Pentru perioada 2016 - 2021, din costurile totale ale măsurilor de bază şi suplimentare (costuri de investiţii şi alte costuri) 89,5% sunt costuri pentru aglomerări umane, urmate de costuri pentru activităţi agricole, activităţi industriale, reducerea alterărilor hidromorfologice și alte măsuri.

Se observă că cea mai mare parte din alocarea costurilor de investiții pentru cel de-al doilea ciclu de planificare a programului de măsuri revine măsurilor aplicate pentru aglomerările umane, în special finanţării măsurilor de bază pentru asigurarea infrastructurii de apă potabilă şi apă uzată.

Finanţarea măsurilor aferente perioadei **2009-2015**

Asigurarea finanţării măsurilor aferente întregului program de măsuri pentru perioada **2009-2015** s-a realizat în principal din:

- **48,73% Fonduri europene** - Fonduri de Coeziune, Fondul Agricol European de Dezvoltare Rurală (FEADR), Fonduri Europene de Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul European pentru Pescuit (FEP), Fonduri LIFE, alte fonduri;
- **31,17% Fonduri naţionale guvernamentale şi locale** (buget stat, local, redevențe din contribuţii etc.);
- **14,74% Surse proprii ale agenților economici**;
- **0,09% Parteneriat Public-Privat**;
- **3,32% Surse ale Administraţiei Naţionale „Apele Române”**;
- **1,97% Alte surse.**

Pe baza analizei progresului în implementarea măsurilor de bază şi suplimentare, comparativ cu situaţia planificată în Planul de Management 2009-2015, s-a constatat faptul că aproximativ 75% din măsurile stabilite au fost implementate.

Finanţarea măsurilor aferente perioadei **2016-2021**

Asigurarea finanţării măsurilor aferente întregului program de măsuri pentru perioada **2016-2021** se va realiza în principal din:

- **45,63% Fonduri europene** - Fonduri de Coeziune, Fondul Agricol European de Dezvoltare Rurală (FEADR), Fonduri Europene de Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul European pentru Pescuit (FEP), Fonduri LIFE, alte fonduri;
- **24,68% Fonduri naţionale guvernamentale şi locale** (buget stat, buget local, redevențe din contribuții etc.);
- **3,39% Surse proprii ale agenților economici**;
- **0,89% Surse ale Administraţiei Naţionale „Apele Române”**;
- **2,2% Alte surse**;
- **23,21% Surse de finanţare neidentificate**.

ASPECTE CANTITATIVE ŞI SCHIMBĂRI CLIMATICE

La nivelul Uniunii Europene s-a elaborat **Strategia Uniunii Europene privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice**, strategie care a fost adoptată de Comisia Europeană în anul 2013 şi care stabileşte un cadru şi mecanisme pentru a îmbunătăţi gradul de pregătire a Uniunii Europene pentru impacturile actuale şi viitoare ale schimbărilor climatice. La nivelul bazinului Dunării, sub coordonarea Comisiei Internaţionale pentru Protecţia Fluviului Dunărea (I.C.P.D.R.), s-a elaborat în anul 2012 **Strategia de Adaptare la Schimbările Climatice pentru Bazinul Dunării**, care are în vedere legătura între Directiva Cadru Apă și Directiva Inundații, și care se referă la condiţiile cadru, scenarii ale schimbărilor climatice, impactul legat de apă, vulnerabilitatea la schimbările climatice şi posibile măsuri de adaptare. Impactul acestor schimbări climatice asupra corpurilor de apă constă în principal în modificări sezoniere ale scurgerii, apariţia situaţiilor de debit scăzut şi a deficitului de apă cu posibilitatea de a deveni mai severe, producerea de precipitaţii mai abundente şi mai frecvente, atât **la nivel local cât şi regional.**

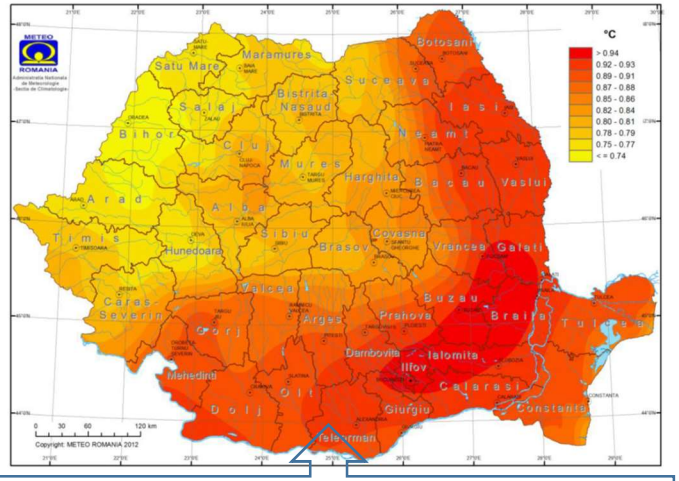

Creşterea temperaturii medii multianuale (°C) în intervalul 2001-2030 comparativ cu intervalul de referinţă 1961-1990

Documentele europene au fost implementate în România prin **Strategia naţională privind schimbările climatice şi creşterea economică bazată pe emisii reduse de carbon**, precum şi prin **Planul naţional de acţiune 2016-2020 privind schimbările climatice**. Planul de acţiune a fost elaborat pe baza selectării măsurilor legate de schimbările climatice în vederea evaluării şi prioritizării măsurilor de atenuare şi adaptare în funcţie de beneficiile, costurile şi riscurile asociate, pentru diferite sectoare cheie (energie, transport, apă, agricultură etc.) şi fiecare obiectiv al strategiei, împreună cu detalii privind termenele asociate, organismele responsabile, sursele de finanţare, valorile finanţărilor şi indicatorii de rezultat.

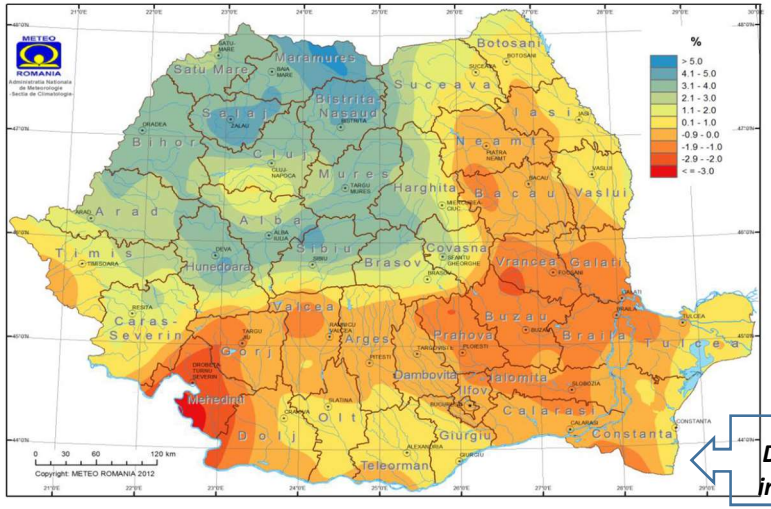

Diferenţa dintre cantitatea medie multianuală de precipitaţii (%) în intervalul 2001-2030 şi normala climatologică standard (1961-1990)

INFORMAREA, CONSULTAREA ŞI PARTICIPAREA PUBLICULUI

Instrumente de informare şi consultare:

- publicarea documentelor pe website-urile Administraţiilor Bazinale de Apă şi Administraţiei Naţionale „Apele Române";
- transmiterea de e-mailuri, faxuri, scrisori de informare;
- realizarea şi diseminarea de broşuri şi pliante;
- publicarea de articole specifice în presa locală/naţională;
- realizarea de întâlniri de consultare la nivelul Administraţiilor Bazinale de Apă şi Administraţiei Naţionale „Apele Române";
- realizarea şi transmiterea de chestionare către factorii interesaţi, O.N.G.-uri, publicul interesat etc.;
- realizarea unui sistem electronic on-line pentru exprimarea opiniilor referitoare la problematica supusă consultării publicului;
- organizarea de activităţi specifice (Ziua Dunării, Ziua Mondială a Apei etc.).

Informarea şi consultarea publicului în procesul de elaborare a Planului de Management a implicat:

- organizarea a 58 sedinţe de informare şi consultare cu factori interesaţi şi publicul larg;
- 2.301 chestionare transmise către factorii intersaţi;
- 724 chestionare completate şi retransmise, cu propuneri de îmbunătăţire a Planurilor de Management;
- 347 scrisori cu propuneri de îmbunătăţire.

Toate aceste propuneri au fost analizate din punct de vedere tehnic şi legislativ și, după caz, au fost luate în considerare la finalizarea Planurilor de Management actualizate.

APE MAI CURATE ŞI MAI SĂNĂTOASE!